لالایی‌ها پیشینه‌ای حدود چهار هزار سال دارند و از دوران تمدن بابل به جا مانده‌اند. لالایی‌ها جزو اولین ترانه‌های عامیانه و ادبیات شفاهی هر سرزمینی به حساب می‌آیند

کدام کتاب لالایی را برای فرزندمان بخریم؟

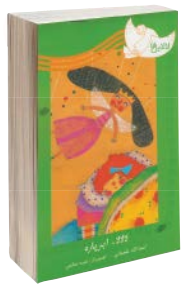
کتاب‌های خوابیدنی

در فرهنگ لغت دهخدا جلوی کلمه لالایی نوشته شده «صوتی که بدان طفل را در گهواره خوابانند.» آواهایی که همه ما از دوران کودکی با آن آشناییم و در گوش‌مان خوانده‌اند. لالایی‌ها پیشینه‌ای حدود چهار هزار سال دارند و از دوران تمدن بابل به جا مانده‌اند. لالایی‌ها جزو اولین ترانه‌های عامیانه و ادبیات شفاهی هر سرزمینی به حساب می‌آیند که هرکدام‌شان مفاهیم خاصی را بیان می‌کنند، مفاهیمی مثل آرزوها و اندیشه‌هایی مادرانه. روایت‌های شفاهی‌ای که نسل به نسل و سینه به سینه به ما رسیده‌اند. سادگی زبان، آهنگین و کاربردی بودن از مهم‌ترین ویژگی لالایی‌ها به شمار می‌رود. در زمینه لالایی کتاب‌های زیادی منتشر شده است که در اینجا سعی کرده‌ایم بهترین این کتاب‌ها را معرفی کنیم.

احمد داوری
روزنامه‌نگار

لالا، ابرپاره

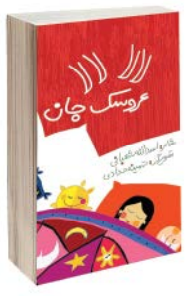
نویسنده: اسدا... شعبانی
ناشر: امیرکبیر
تعداد صفحات: ۱۶

اســـدا... شـعـبـانـی از بـهـتـریـن داستان‌نویسان و شاعران موفق در حوزه ادبیات کودک و نوجوان است. او فعالیت خود را در این حوزه از سال ۱۳۶۵ شروع کرده و تا به امروز ادامه دارد. کتاب‌های اسدا... شعبانی بارها به عنوان بهترین کتاب از طرف کانون پرورش فکری کودک و نوجوان انتخاب شده و جوایز متعددی را از شورای کتاب کودک دریافت کرده است. شعبانی در این کتاب با زبانی کودکانه شعرهایی کوتاه با موضوع لالایی سروده است.

عروسک جان لالا کن

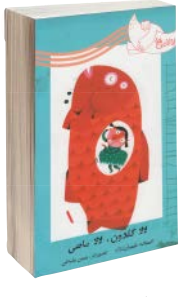
نویسنده: جعفر ابراهیمی
ناشر: امیرکبیر
تعداد صفحات: ۱۶

جعفر ابراهیمی از متخصصان حوزه ادبیات کودک و نوجوان است. او هم برای کودکان و نوجوانان شعر می‌گوید و هم برایشان داستان و قصه می‌نویسد. ابراهیمی با کتاب‌هایش برنده لوح زرین کانون شده و آثارش در شورای کتاب کودک برگزیده شده است. جعفر ابراهیمی در این کتاب هم مانند بقیه کتاب‌هایش با زبانی شاعرانه و لطیف فضایی آرام را برای کودکان تصویر می‌کند.

لالا گلدون، لالا ماهی

نویسنده: افسانه شعبان‌نژاد
ناشر: امیرکبیر
تعداد صفحات: ۱۵

افسانه شعبان‌نژاد از قدیمی‌ترین نویسندگان و شاعران در حوزه ادبیات کودک و نوجوان است. در این سال‌ها آنقدر کارش خوب بوده که اسمش پای هر کتابی بخورد باید بدانیم که حتما کتاب خوبی است. او فعالیتش را در ۱۳۶۰ شروع کرده و تا به امروز هم ادامه داده. شعبان‌نژاد سردبیر رشد نوآموز و رشد دانش‌آموز بوده و در شورای شعر مجله کیهان بچه‌ها عضویت داشته است. او سال ۲۰۱۰ نامزد دریافت جایزه آسترید لیندگرن شده است. آسترید لیندگرن معتبرترین جایزه ادبی در بخش کودک و نوجوان است.

لالا، لالا، گل شب‌بو

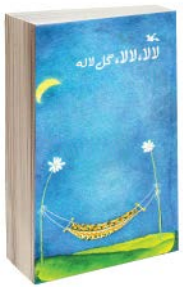
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
تعداد صفحات: ۴۰

این کتاب مجموعه لالایی‌ها از شاعران مطرح کشورمان است که هر کدام از آنها چند شعر در این کتاب دارند. شعرهای شکوه قاسم‌نیا، افسانه شعبان‌نژاد، مصطفی رحماندوست، جعفر ابراهیمی، اسدا... شعبانی و ناصر کشاورز در این کتاب گنجانده شده است.

لالا، لالا، گل لاله

نویسندگان: سهیلا تذهیبی و شهلا شجاع‌دوست
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
تعداد صفحات: ۲۸

لطف این کتاب در این است که سعی شده تا جایی که ممکن است لالایی‌های گوشه و کنار کشورمان را جمع‌آوری کند. شما در این کتاب با لالایی‌های مختلف از اقوام و شهرهای مختلف کشورمان روبه‌رو هستید که علاوه بر آشناشدن با نوع لالایی گفتن‌های شهرها با فرهنگ خاص آن منطقه هم آشنا می‌شوید.
لالایی‌های این کتاب را شاعر یا نویسنده معروفی نسروده است. این لالایی‌ها را آدم‌های گمنامی هر شب برای پسران و دخترانشان می‌گفتند تا فرزندشان آرام بخوابد.

لالایی‌های ایران

نویسنده: ابراهیم عمرانی
ناشر: پیوند نو

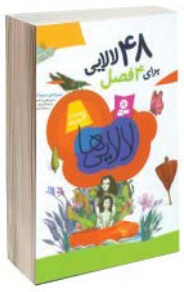

نویسنده در این کتاب ابتدا فرهنگ و ادبیات عامه را توضیح می‌دهد و بعد سراغ لالایی‌هایی از استان‌های کرمان، خراسان، فارس، مازندران و آذربایجان می‌رود و نمونه‌هایی را در کتاب می‌آورد.
او در این کتاب لالایی‌ها را از لحاظ مضمونی مورد بررسی قرار می‌دهد و برای هر مضمون لالایی مخصوص به خودش را می‌آورد. محبت مادر، جنسیت کودک، طبیعت و محیط زندگی، مسائل اقتصادی اجتماعی و زنان از مضامین این کتاب هستند که مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

> در لالایی مفاهیمی مثل آرزوها و اندیشه‌هایی مادرانه وجود دارد. روایت‌های شفاهی‌ای که نسل به نسل و سینه به سینه به ما رسیده‌اند

۴۸ لالایی برای ۴ فصل

نویسنده: مریم اسلامی
ناشر: قدیانی
تعداد صفحات: ۴۸

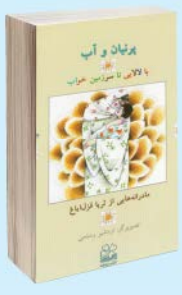
این کتاب مجموعه‌ای از لالایی‌ها متناسب با چهار فصل بهار، تابستان، پاییز و زمستان است. لالایی‌های هر فصل متناسب با حال‌وهوای مخصوص به آنها سروده شده است.

لالایی‌های «ثریا»

ثریا قزل‌ایاغ استاد دانشگاه، نویسنده و مترجم در حوزه ادبیات کودک و نوجوان بود که ابتدای سال ۱۳۹۹ درگذشت. قزل‌ایاغ از تاثیرگذارترین چهره‌های ادبی کودک و نوجوان است. کارشناسی علوم ارتباط اجتماعی‌اش را در تهران می‌گیرد و بعد به آمریکا می‌رود تا در رشته کتابداری در گرایش کتابخانه‌ها و ادبیات کودک و نوجوان تحصیل کند. سال ۱۳۵۵ به ایران برمی‌گردد و عضو هیات‌علمی دانشکده علوم تربیتی دانشگاه تهران می‌شود. او در همان سال‌ها مشغول آموزش ادبیات کودکان به زنان می‌شود و در پروژه برنامه‌ریزی دوره کتابداری رشته فنی‌وحرفه‌ای برای آموزش و پرورش همکاری می‌کند. خانم قزل‌ایاغ در کمیته گزینش کتاب برای کتابخانه‌های مدارس عضو شده و بنیانگذار کتابخانه کانون اصلاح و تربیت تهران بوده است. کتاب راهنمای بازی‌های ایران اولین کتابی است که در سال ۱۳۷۹ می‌نویسد و بعد از آن کتاب ادبیات کودکان و نوجوانان و ترویج خواندن را منتشر می‌کند. این کتاب ماحصل بیست سال فعالیت قزل‌ایاغ در حوزه ادبیات کودک و نوجوان است. او مدت دو سال عضو هیات داوران جایزه هانس کریستین اندرسن هم بوده است.

پرنیان و آب: با لالایی تا سرزمین خواب

نویسنده: ثریا قزل‌ایاغ
تصویرگر: اردشیر رستمی
ناشر: چشمه
تعداد صفحات: ۴۰

او در این کتاب لالایی‌هایی را براساس وزن و قالب لالایی‌های محلی و فولکلوریک سروده است. مضمون بیشتر لالایی‌های این کتاب درباره فصل‌ها و زیبایی‌های طبیعت است. اردشیر رستمی کاریکاتوریست و طراح مشهور کشورمان تصویرسازی این کتاب را انجام داده است.

لالایی‌ها و ترانه‌های نوازشی

نویسنده: ثریا قزل‌ایاغ
ناشر: موسسه پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان
تعداد صفحات: ۳۲

نویسنده در این کتاب سعی می‌کند به مخاطب امروزی بگوید ادبیات گزینه بهتر و برتر برای پرورش ذهنی و روانی کودک است. نویسنده معتقد است که نقش ادبیات سه سال اول زندگی بسیار مهم است و والدین باید به این دوره توجه ویژه‌ای داشته باشند. این کتاب اول ویژگی‌های این گروه سنی را می‌گوید و بعد گونه‌های مختلف ادبی مثل لالایی، ترانه‌های نوازشی و بازی‌های مناسب را معرفی می‌کند.